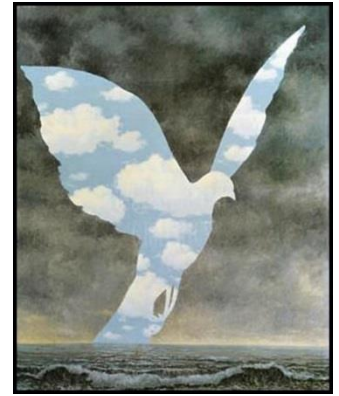

zondag 11 juni 2017 – Silo

voorganger: Jaap Boeschoten

Vlieg met me mee

Na het Pinksterfeest waarop we vierden dat we de Geest hebben ontvangen als voorschot en onderpand, moeten we weer verder. De Geest, vaak weergegeven als een vogel, nodigt ons uit om mee te vliegen naar een onbekende toekomst. De Silo Cantorij heeft daar een lied over : Vlieg met me mee. Maar met wie? En waar naar toe? Wat gebeurt daar dan? Is dat niet heel onzeker en vaag?

Aan de hand van dit lied en lezingen uit Exodus en Matteüs verdiepen we ons in de vrijmakende opdracht die we krijgen: Vlieg uit, vlieg met me mee . . .

Lezingen: Exodus 33, 12 – 17 en Matteüs 28, 16 - 20

Overdenking

Een wijs mens heeft een keer gezegd: 'Voorspellen is uitermate lastig, vooral waar het de toekomst aangaat'. We weten niet wat er gaat gebeuren. Dat heeft de premier van Engeland weer eens sterk ervaren toen ze de uitslagen van de Britse verkiezingen binnenkreeg: In plaats van versterkt, kwam ze er verzwakt uit. Heel anders dan iedereen 7 weken geleden verwachtte. Onzekerheid is ongewenst, maar onvermijdelijk in het leven. We willen weten: waar gaat het naar toe? Vaak lastig te beantwoorden. We moeten leren leven met onzekere toekomst en bestemming.

Het volk Israël dat net uit Egypte is bevrijd, heeft moeite met die verworven vrijheid: zodra het een beetje onzeker wordt, roepen ze Mozes en God tot verantwoording: 'Ach waren we maar in Egypte gebleven, daar waren we slaven, maar wisten we tenminste waar we aan toe waren.' Had ons maar niet bevrijd! Tot drie keer toe roepen ze zo uit dat ze liever terug willen, dan de onzekere vrijheid tegemoet. 'Waar gaan we heen, wat gaat er gebeuren?' Mozes stelt nog een andere vraag. Niet: Wat gaat er gebeuren, waar gaan we naar toe, maar 'Wie gaat er met me mee'? U gaat toch wel met ons mee, want dan is het vertrouwd, dan durf ik het wel aan. Hij doet dat namens zichzelf, maar ook namens zijn volk, als vertegenwoordiger. God antwoordt: 'Je hebt gelijk, Mozes, Ik houd van je, Ik houd ook van je volk, mijn volk. Daarom was ik ook zo boos toen zij een gouden kalf aanbaden in plaats van mij. Maar je hebt gelijk. Ik mag mij niet van ze afwenden. Je bent trouw of je bent het niet. Laten we daarom deze tocht voortzetten, Mozes. Ik ga mee, met jou, met jullie.

Dat is al heel wat: je hebt een reisgenoot die betrouwbaar is. Maar we willen het wel altijd zeker weten: we hoeven de komende onzekere reis toch niet alleen af te leggen?

Ook de leerlingen van Jezus moeten verder, een nieuwe en onbekende toekomst in. Nadat Jezus was gekruisigd en na de verwarrende berichten dat Jezus weer zou leven, na de verhalen van mensen die beweerden hem gezien en gesproken te hebben, moeten ze hun leven weer oppakken. En dan verschijnt Jezus aan de leerlingen. Hij laat ze niet zomaar alleen achter.

Matteüs plaatst het afscheid van Jezus in Galilea, het land van de heidenen, want daar zal de boodschap toch naar toe moeten, de wijde wereld in. En op een hoge berg, van waar je al de koninkrijken van de aarde kunt zien liggen. 'Toen ze Hem zagen bewezen ze hem eer, maar sommigen twijfelden.' Een brave monnik die in een ver verleden deze woorden overschreef, vond het maar griezelig, die twijfelende leerlingen. Dat moest een vergissing zijn en hij schreef dan ook over: '... en zij twijfelden niet'. Daarover had hij geen twijfels. Maar gelukkig weet Matteüs het beter: Geloof is niet in beton gegoten, vast en onveranderlijk. Geloof gaat altijd samen met ongeloof en twijfel, vertrouwen met angst en vragen blijven terugkeren. Bij deze Jezus op de berg hoef je je daar niet voor te schamen. 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde'. Hier staat een man, met doorboorde handen en voeten, tekenen van onmacht. Niettemin: 'Mij is gegeven alle macht.' Niet de macht dat je niets erg zal overkomen. Het is de macht om tot het einde te komen. Deze wereld komt af. Wat is begonnen zal worden afgemaakt, voltooid.

Deze boodschap mag, ja moet aan alle volken en koninkrijken worden verteld. Je kunt vanaf de berg ze allemaal zien liggen. Mensen voortgejaagd afgemat, vervolgd en verjaagd. Jullie moeten naar hen toe en de boodschap brengen die de wereld zal verbeteren en niet vernietigen.

En dan hen dopen 'in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest'. Dat is een vaste formule geworden in de

vroege kerk, hier door Matteüs aan Jezus toegeschreven. God die *voor* ons was, Vader en Schepper, God die *onder* ons was, Jezus, de Mens en de Zoon, en God die *in* ons werkt, de inspirerende Geest.

En dan misschien wel de belangrijkste zin van dit stukje: *'Zie, ik ben met jullie, alle dagen, tot de nieuwe wereld komt.'*

Hier krijgen de leerlingen opnieuw de bevestiging: Ik ga met jullie mee, als reisgenoot. Opnieuw een belofte van aanwezigheid, van een reisgenoot, een medestrijder. Iemand die met je mee gaat en nooit los laat wat zijn hand is begonnen.

Het lied *Vlieg met me mee*: is een oproep om niet bij de pakken neer te zitten en je te laten bepalen door de terreur en ellende die je dagelijks op het nieuws te horen krijgt.

De wereld is zo slecht nog niet, het is wat jij er in ziet. Je beeld van de wereld wordt bepaald door de kranten die je leest of de berichten die je volgt. Er wordt veel over terreur geschreven en bericht, maar de kans dat je ziek wordt of een verkeersongeluk krijgt is vele malen groter dan dat je een aanslag meemaakt.

Het leven stelt op zich niets voor, het is wat jij er van maakt. De omstandigheden waarin je leeft, kun je misschien niet kiezen, maar wel hoe je er mee om gaat.

Zo ben ik geraakt door een klein boekje dat laatst is verschenen: Een Jihad van liefde door Mohammed El Bachiri. Hij is een Belgische metrobestuurder uit Molenbeek, moslim, die bij de aanslag in de Brusselse metro vorig jaar zijn vrouw verloor, moeder van zijn 2 jonge kinderen. Hij had alle reden om de aanslagplegers te haten, zijn leven in dienst te stellen van de haat en wraak, maar besloot dat hij zijn leven niet wilde laten bepalen door wat die aanslagpleger had gedaan. Hij wilde niet in haat en wrok leven. Over de aanslagpleger schrijft hij alleen maar: 'Die kerel laat me koud'.

Het lied gaat verder met de oproep: *Vlieg met me mee*, over land over zee.

Dat *'Vlieg met me mee'* is op twee manieren te horen:

1. Als Mozes: ik moet een onbekende toekomst in en ga alsjeblijft met me mee, dat ik niet alleen ben.
2. Of als uitnodiging van de Geest: Ik nodig je uit om met mij mee te gaan naar een onbekende toekomst, die veel ruimte en mogelijkheden biedt.

Hier horen we de oproep die ook in de twee bijbelverhalen klinkt: Durf als een vogel, vrij de toekomst in te gaan, want je bent niet alleen: er is Iemand die met je mee gaat en je draagt, steunt en uitdaagt om verder te gaan dan je ooit zelf geweest bent. Durf de onzekere toekomst maar aan.

René Magritte heeft een mooi schilderij gemaakt waarin de uitvliegende vogel gevormd wordt door de wolken. Hier ligt de vrije toekomst helemaal open.

Antoine de Saint-Exupéry vertelt over een troep tamme ganzen, die nooit anders zagen dan hun stal, hun vijver en hun voedertrog. Op een dag komt er een vlucht wilde ganzen over. Er gebeurt iets wonderlijks: de tamme ganzen beginnen met hun vleugels te slaan. Ze weten niet waarom. Misschien hangt het samen met beelden die heel even in hun kleine koppen opkomen – van meren, wouden en bergen. Misschien herinneren ze zich een fragment van hun land van herkomst. Maar als de wilde ganzen verdwenen zijn, vallen de tamme ganzen terug in hun gedachten die niet verder gaan dan vijver en stal.

Dus:

Vlieg met me mee
Over land, over zee
Want het avontuur ligt ginds achter de horizon.

Jezus gaat met jou en mij mee, zoals Margreet Spoelstra dicht:

*Een verre stem, een licht achter de wolken,
een melodie geboren waar Jij bent,
gehoord in woorden en vergeten zangen,
een lied dat Jou voorbij ons weten kent.*

*Dan zingen wij ons Jou opnieuw te binnen.
In lichte klanken roept een oud verhaal
dat altijd weer opnieuw lijkt te beginnen
en onze nacht naar morgenlicht vertaalt.*